

الدَّرْسُ الْخَامِسُ

﴿قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ بَدَأَ الْخَلْقَ﴾ الْعَنْكَبُوت: ۲۰

بگو در زمین بگردید و بنگرید چگونه خداوند آفرینش را آغاز کرد.

﴿ هَذَا خَلْقُ اللَّهِ ﴾ لقمان: ١١

این آفرینش خدا است

﴿ اَلْغَوَّاصُونَ الَّذِينَ ذَهَبُوا إِلَىٰ أَعْمَاقِ الْمُحِيطِ لَيْلًا، شَاهَدُوا مِثَاتِ غَوَّاصِيْنَ كِه دَر شَبِّ بِه اَعْمَاقِ اَقْيَانُوسِ رِفْتَنَد، صَدَهَا چَرَاغِ رَنگِي دِيدَنَد كِه الْمَصَابِيحُ الْمَلَوْنَةُ الَّتِي يَتَّبِعُ صَوُّهَا مِنَ الْأَسْمَاقِ الْمُضِيئَةِ، وَ تَحَوَّلَ ظِلَامُ الْبَحْرِ نُورًا مِنْ مَاهِي هَاي نُورَانِي فَرَسْتَادِه مِي شُود وَ تَارِيكِي دَرِيَارِ اَبِه رُوزِي رُوشِنِ إِلَى نَهَارٍ مُضِيءٍ يَسْتَطِيعُ فِيهِ الْغَوَّاصُونَ التَّقَاطُ صُورَ فِي أَضْوَاءِ هَذِهِ الْأَسْمَاقِ. تِيدِيلِ مِي كَنند كِه غَوَّاصَانِ دَرِ اَن مِي تَوَانند دَر نُورِ هَاي اَبِنِ مَاهِي هَا عَكْسِ بَگِيرِنَد اِكْتَشَفَ الْعُلَمَاءُ اَنْ هَذِهِ الْأَضْوَاءُ تَتَّبِعُ مِنْ نَوْعٍ مِنْ دَانِشْمندانِ كَشَفَ كَرْدِنَد كِه اَبِنِ نُورِ هَا از نَوْعِي بَاكْتِرِي نُورَانِي

الْبَكْتِيرِيَا الْمُضِيئَةِ الَّتِي تَعِيشُ تَحْتَ عَيُونِ تِلْكَ فَرَسْتَادِه مِي شُود كِه زِيرِ چَشْمَانِ اَن مَاهِي هَا زَنَدَكِي مِي كَنند الْأَسْمَاقِ. هَلْ يُمْكِنُ اَنْ يَسْتَفِيدَ الْبَشَرُ يَوْمًا مِنْ اَبَا مِمكِنِ اسْتِ كِه بَشَرِ رُوزِي از اَن مَعْجَزِه دَرِيَايِي بَهْرِه بَهْرِدِ تِلْكَ الْمَعْجَزَةُ الْبَحْرِيَّةِ، وَ يَسْتَعِينُ بِالْبَكْتِيرِيَا وَيَارِي بَجُودِ اَز اَن بَاكْتِرِي

الْمُضِيئَةِ لِإِنَارَةِ الْمُدُنِ؟
نُورَانِي بَرَايِ رُوشِنِ كَرْدَنِ شَهْرِ هَا؟

رُبَّمَا يَسْتَطِيعُ ذَلِكَ، لِأَنَّهُ «مَنْ طَلَبَ شَيْئًا وَ جَهَّ بَسَا بَتَوَانَدِ اَن رَا، زِيرَا هَر كَسِ چيزِي رَا بَخُوهَدِ وَ

جَدَّ وَجَدَ».

تلاش بکند می یابد

﴿ إِنَّ لِسَانَ الْقِطِّ سِلَاحٌ طَبِئِيٌّ دَائِمٌ، هَمَانَا زَبَانِ گَرَبِه سِلَاحِ دَارُوبِي هَميشگِي اسْتِ لِأَنَّهُ مَمْلُوءٌ بِعَدَدِ تَفْرِزِ سَائِلًا مُطَهَّرًا، زِيرَا اَن پَرَازِ غَدِه هَايِي اَسْتِ كِه مَائِعِ پَاكِي رَا تَرشَحِ مِي كَنند فَيَلْعَقُ الْقِطُّ جُرْحَهُ عِدَّةَ مَرَّاتٍ حَتَّى يَلْتَمِمْ. پَسِ گَرَبِه زَخْمِشِ رَا چِنْدِ يِنِ بَارِ لَيْسِ مِي زَنَدِ تَا بَهْبُودِ يَابَدِ

إِنَّ بَعْضَ الطَّيْرِ وَالْحَيَوَانَاتِ تَعْرِفُ بِغَرِيزَتِهَا الْأَعْشَابَ الطَّيِّبَةَ وَتَعْلَمُ
 بَرَحِيَّ زُرْعَتِهَا وَحَيَوَانَاتِهَا بِغَرِيزَةٍ مِنْ خُودِهَا دَارِوِيَّةٍ رَأْيِي رَأْيَ مَنْ شَاسَدَ وَ مَيِّ دَانَدَ
 كَيْفَ تَسْتَعْمِلُ الْعُشْبَ الْمُنَاسِبَ لِلْوَقَايَةِ مِنَ الْأَمْرَاضِ الْمُخْتَلِفَةِ؛
 كَمَا أَنَّ كَلْبًا مَنَسِبًا رَأْيِي رَأْيَ مَنْ شَاسَدَ وَ مَيِّ دَانَدَ

وَ قَدْ دَلَّتْ هَذِهِ الْحَيَوَانَاتُ الْإِنْسَانَ عَلَى الْخَوَاصِّ الطَّيِّبَةِ لِكَثِيرٍ مِنَ النَّبَاتَاتِ
 الْبَرِّيَّةِ وَ غَيْرِهَا.

این حیوانات انسان را بر خواص دارویی بسیاری از گیاهان صحرائی و غیره راهنمایی کرده است

﴿إِنَّ أَغْلَبَ الْحَيَوَانَاتِ إِضَافَةً إِلَى امْتِلَاكِهَا لِلغَةِ خَاصَّةً بِهَا، تَمَلُّكَ لُغَةً عَامَّةً﴾

همانا اغلب حیوانات علاوه بر داشتن زبان مخصوص خود، زبان عمومی دارند که

تستطیع من خلالها أن تتفاهم مع بعضها، فَلَغْرَابِ صَوْتٍ يُحَدِّرُ بِهِ بَقِيَّةَ الْحَيَوَانَاتِ

می توانند از طریق آن با یکدیگر تفاهم برقرار کنند، پس کلاغ صدایی دارد که با آن به بقیه حیوانات

حَتَّى تَبْتَعِدَ سَرِيعاً عَنِ مَنطِقَةِ الْخَطَرِ، فَهُوَ بِمَنْزِلَةِ جَاسُوسٍ مِنَ جَاسُوسِ الْغَابَةِ.

هشدار می دهد تا سریع از منطقه خطر دور شوند، پس او به منزله ی جاسوس ی از جاسوس هاس جنگل است

﴿لِلبَطَّةِ غُدَّةٌ طَبِيعِيَّةٌ بِالقُرْبِ مِنْ ذَنْبِهَا تَحْتَوِي زَيْتاً خَاصّاً تَنْشُرُهُ عَلَى

اردک یک غده طبیعی در نزدیکی دمش دارد که روغن خاصی را در بر دارد و آن را

جَسْمِهَا فَلَا يَتَأَثَّرُ جِسْمُهَا بِالْمَاءِ.

بر جسمش منتشر می کند پس جسمش تحت تاثیر آب قرار نمی گیرد

تَسْتَطِيعُ الْجِرْبَاءُ أَنْ تُدِيرَ عَيْنَيْهَا فِي اتِّجَاهَاتٍ مُخْتَلِفَةٍ دُونَ أَنْ
 أَفْتَابَ پَرَسْتِ مِی تَوَانْدِ کِه چِشْمَانِش رَا دَر جِهَتِ هَايِ مُخْتَلَفِ بَچَر خَانْدِ بَدُونِ اَیْنِکِه
 تُحَرِّکَ رَأْسَهَا وَ هِيَ تَسْتَطِيعُ أَنْ تَرَى فِي اتِّجَاهَيْنِ فِي وَقْتٍ وَاحِدٍ.
 سرش را حرکت بدهد و او میتواند که در یک زمان دو جهت را ببیند

لَا تَتَحَرَّكُ عَيْنُ الْبُومَةِ، فَإِنَّهَا ثَابِتَةٌ، وَلَكِنَّهَا تُعَوِّضُ هَذَا النِّقْصَ بِتَحْرِيكِ
 چِشْمِ جَفْدِ حَرَكَتِ نَمِی كَنْد، پَسِ هَمَانَا اِنْ ثَابِتِ اسْت، وِلِی اَیْنِ نَقْصِ رَا بَا حَرَكَتِ دَا دِنِ سَرِشِ
 رَأْسِهَا فِي كُلِّ جِهَةٍ وَ تَسْتَطِيعُ أَنْ تُدِيرَ رَأْسَهَا مِئْتَيْنِ وَ سَبْعِينَ دَرَجَةً دُونَ أَنْ
 دَر هَر جِهَتِی جَبْرَانِ مِی كَنْد وَ مِی تَوَانْدِ کِه سَرِشِ رَا دَوِیْسْتِ وَ هَفْتَادِ دَر جِهَ بَچَر خَانْدِ بِي اَنَكِه
 تُحَرِّكُ جِسْمَهَا.
 بدنش را حرکت دهد

ماضی	إِتَّعَدَ	دور شد # اِقْتَرَبَ «حَتَّى تَبْتَعِدَ: تا دور شود»	بکتیریا	باکتری	سائل	مایع
ماضی	إِتَّجَاهَ	جهت	بوم، بومَة	جغد	ضوء	نور «جمع: أضواء»
ماضی	أَدَارَ	چرخاند، اداره کرد «أَنْ تُدِيرَ: که بچرخاند»	ماضی تَأَثَّرَ	تحت تأثیر قرار گرفت	ظلام	تاریکی
مضارع	أَنْ تَرَى	که ببیند	مضارع تَحْتَوِي	در بر دارد	ماضی عَوَّضَ	جبران کرد
ماضی	إِسْتَفَادَ	بهره بُرد «أَنْ يَسْتَفِيدَ: که بهره ببرد»	ماضی تَحَرَّكَ	حرکت کرد	قِطْ	گرهه
	إِضَافَةً إِلَى	افزون بر	مضارع تَنْشُرُ	پخش می کند	ماضی لَعِقَى	لیسید
	أَعْشَابَ طَبِيبَةٍ	گیاهان دارویی «مفرد: عُشْبٌ طَبِيبِيٌّ»	جُرْحٌ	زخم	مُضِيءٌ	نورانی
ماضی	أَفْرَزَ	ترشح کرد	ماضی حَرَكَ	حرکت داد	مُطَهِّرٌ	پاک کننده
ماضی	إِلْتَأَمَ	بهبود یافت «حَتَّى يَلْتَأِمَ: تا بهبود یابد»	ماضی حَوَّلَ	تبدیل کرد	وَقَايَةٌ	پیشگیری
	إِلْتِقَاطُ صُورٍ	عکس گرفتن	حِرْبَاءٌ	آفتاب پرست	ماضی مَلَكَ	مالک شد، فرمانروایی کرد
	إِمْتِلَاكٌ	مالکیت، داشتن	ماضی دَلَّ	راهنمایی کرد	مضارع يَسْتَطِيعُ	می تواند = يَقْدِرُ
	إِنَارَةٌ	نورانی کردن	دُونَ أَنْ	بی آنکه «دُونَ أَنْ تَحْرَكَ: بی آنکه حرکت بدهد»	مضارع يَسْتَعِينُ بِـ	از ... یاری می جوید
	بَرِّيٌّ	خشکی، زمینی «نَبَاتَاتٌ بَرِّيَّةٌ: گیاهان صحرایی»	ذَنْبٌ	دُم «جمع: أذنان»	مضارع يَنْبَعِثُ	فرستاده می شود
	بَطٌّ، بَطَّةٌ	اردک	زَيْتٌ	روغن «جمع: زُيُوتٌ»		

عَيْنِ الْجُمْلَةِ الصَّحِيحَةِ وَغَيْرِ الصَّحِيحَةِ حَسَبِ الْحَقِيقَةِ وَالْوَاقِعِ.

- ❌ ۱- لِلزَّرَافَةِ صَوْتٌ يُحَدِّثُ الْحَيَوَانَاتِ حَتَّى تَبْتَعِدَ عَنِ الْخَطَرِ. زرافه صدایی دارد که به حیوانات هشدار می دهد تا از خطر دور شوند
- ✅ ۲- تُحَوَّلُ الْأَسْمَاكُ الْمُضِيئَةُ ظِلَامَ الْبَحْرِ إِلَى نَهَارٍ مُضِيءٍ. ماهی های نورانی تاریکی دریا را به روزی روشن تبدیل می کنند
- ❌ ۳- تَسْتَطِيعُ الْحِرْبَاءُ أَنْ تُدِيرَ عَيْنَيْهَا فِي اتِّجَاهِ وَاحِدٍ. آفتاب پرست می تواند که چشمانش را در یک جهت بچرخاند
- ✅ ۴- لِسَانُ الْقِطِّ مَمْلُوءٌ بِغُدَدٍ تُفْرَزُ سَائِلًا مُطَهِّرًا. زبان گرهه لبریز از غده هایی است که مایع پاکی را ترشح می کند
- ❌ ۵- لَا تَعْبِشُ حَيَوَانَاتٌ مَائِيَّةٌ فِي أَعْمَاقِ الْمُحِيطِ. حیوانات آبی در اعماق اقیانوس زندگی نمی کنند
- ❌ ۶- يَتَحَرَّكُ رَأْسُ الْبُومَةِ فِي اتِّجَاهِ وَاحِدٍ. سر جغد در یک جهت حرکت می کند

اعلموا

«الْجُمْلَةُ الْفِعْلِيَّةُ» وَ «الْجُمْلَةُ الْاِسْمِيَّةُ»

به جمله «يَغْفِرُ اللَّهُ الذُّنُوبَ.» «جمله فعلیه» گفته می شود؛ زیرا با فعل شروع شده است.
فعل فاعل مفعول

الگوی جمله فعلیه این است:

فعل «يَغْفِرُ» + فاعل «اللَّهُ» + گاهی مفعول «الذُّنُوبُ»

فعل، کلمه ای است که بر انجام کاری یا داشتن حالتی در گذشته، حال یا آینده دلالت دارد.
فاعل، انجام دهنده کار یا دارنده حالت است.
مفعول، اسمی است که در زبان عربی معمولاً پس از فاعل می آید و کار بر آن انجام می شود.

دو جمله «اللَّهُ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ.» و «اللَّهُ غَافِرُ الذُّنُوبِ.» با اسم شروع شده اند. به چنین جمله هایی «جمله اسمیه» گفته می شود.

الگوی جمله اسمیه این است:

مبتدا «اللَّهُ» + خبر «يَغْفِرُ و غَافِرُ.»

«مبتدا» و «خبر»، تقریباً همان «نهاد» و «گزاره» در دستور زبان فارسی هستند.

مبتدا، اسمی است که در ابتدای جمله می آید و درباره آن خبری گفته می شود.

خبر، بخش دوم جمله اسمیه است و درباره مبتدا گزارشی می دهد.

شناخت اجزای جمله در ترجمه به ما کمک می کند.

عَيْنِ الْجُمْلَةِ الْفِعْلِيَّةِ وَ الْاسْمِيَّةِ، ثُمَّ عَيْنِ الْمَحَلِّ الْإِعْرَابِيِّ لِلكَلِمَاتِ الْمُؤَوَّنَةِ.

۱- ﴿يَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ﴾ التور: ۳۵ خدا برای مردم مثلها میزند.

۲- إِضَاعَةُ الْفُرْصَةِ غَضَةً. أمير المؤمنين عليؑ از دست دادن فرصت اندوه است.

گاهی مبتدا و خبر (نهاد و گزاره) و نیز فاعل و مفعول، صفت یا مضاف الیه می‌گیرند و خودشان موصوف و مضاف می‌شوند؛ مثال:

صُدُورٌ^۲ الْأَحْرَارِ^۳ قُبُورُ الْأَسْرَارِ^۴

مبتدا مضاف الیه
خبر مضاف الیه

کشاوری کوشا درختان سیب می‌کارد.

يَزْرَعُ الْفَلَاحُ الْمَجْدُ أَشْجَارَ التُّفَاحِ.

فعل فاعل صفت مفعول مضاف الیه

اخْتَبِرْ نَفْسَكَ: خودت را بیازمای

حدیث‌ها را ترجمه کن سپس مبتدا و خبر و فاعل و مفعول را در کلمات رنگی معین کن
تَرَجِمِ الْأَحَادِيثَ ثُمَّ عَيْنِ الْمُبْتَدَأِ وَ الْخَبَرِ وَ الْفَاعِلِ وَ الْمَفْعُولِ فِي الْكَلِمَاتِ الْمُؤَوَّنَةِ.

۱- أَلْحَسَدُ يَأْكُلُ الْحَسَنَاتِ كَمَا تَأْكُلُ النَّارُ الْحَطَبَ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ
مبتدا مفعول فاعل

حسادت خوبی‌ها را می‌خورد همانطور که آتش هیزم را می‌خورد.

۲- مَا قَسَمَ اللَّهُ لِلْعِبَادِ شَيْئاً أَفْضَلَ مِنَ الْعَقْلِ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ
مفعول فاعل

خداوند برای بندگان چیزی برتر از عقل تقسیم نکرد.

۳- تَمَرَةُ الْعِلْمِ إِخْلَاصُ الْعَمَلِ. أمير المؤمنين عليؑ
مبتدا خبر

میوه دانش اخلاص عمل است.

۱- منظور از «عَيْنِ الْمَحَلِّ الْإِعْرَابِيِّ» فقط تعیین نقش کلمه در جمله است؛ مانند مبتدا، خبر، فاعل، مفعول، مضاف الیه، صفت و ...

۲- صُدُور: سینه‌ها ۳- أَحْرَار: آزادگان ۴- قَسَمَ وَ قَسَمَ: تقسیم کرد

در گروه‌های دو نفره شبیه گفت و گوی زیر را اجرا کنید.

حوار گفتگو

(مع سائق سیارة الأجرة) با راننده تاکسی

سائق سیارة الأجرة راننده تاکسی

السائح گردشگر

أنا في خدمتكم. تفضلوا.

من در خدمتتان هستم. بفرمائید

أظن المسافة سبعة و ثلاثين كيلومتراً.

عجیب؛ لم تذهبون إلى المدائن؟
گمان می‌کنم مسافت 37 کیلومتر باشد

عجیب است؛ چرا به مدائن می‌روید؟
لأنه لا يذهب إلى المدائن إلا قليل من الزوار.

زیرا به جز اندکی از زائران کسی به مدائن نمی‌رود

زيارة مقبولة للجميع! أتعرف من هو

سلمان الفارسي أم لا؟

زیارت همگی قبول. آیا می‌دانی سلمان فارسی کیست یا نه؟

أحسنّت!

وهل لك معلومات عن طاق كسرى؟
آفرین. و آیا اطلاعاتی از طاق کسری داری؟

ما شاء الله! ما شاء الله

بارك الله فيك! آفرین به تو

معلوماتك كثيرة! اطلاعات زیاد است

أيها السائق، نريد أن نذهب إلى المدائن.

ای راننده، می‌خواهیم که به مدائن برویم

كم المسافة من بغداد إلى هناك؟

مسافت از بغداد تا آنجا چقدر است؟

زيارة مرقد سلمان الفارسي و مشاهدة طاق كسرى؛

لماذا تتعجب؟!

برای زیارت آرامگاه سلمان فارسی و دیدن طاق کسری؛
چرا تعجب می‌کنی؟

في البداية تشرفنا بزيارة العتبات المقدسة في المدن

الأربعة كربلاء و النجف و سامراء و الكاظمية.

در آغاز به زیارت مکان‌های مقدس در شهرهای چهارگانه کربلا،

نجف و سامرا و کاظمین مشرف شدیم

نعم؛ أعرفه، إنه من أصحاب النبي ﷺ

و أصله من إصفهان.

بله اورا می‌شناسم، بی‌گمان او از یاران پیامبر است و اصلش اصفهانی است

بالتأكيد؛ إنه أحد قصور الملوك الساسانيين قبل

الإسلام. قد أنشد^٢ شاعران كيران قصيدتين عند

مشاهدتهما إيوان كسرى: البحتري من أكبر شعراء

العرب، و خاقاني، الشاعر الإيراني.

البته؛ به راستی آن یکی از کاخ‌های پادشاهان ساسانی قبل از اسلام است

دو شاعر بزرگ دو قصیده هنگام مشاهده شان از ایوان کسری سروده اند

بختری از بزرگ‌ترین شاعران عربی، و خاقانی شاعر ایرانی

١- أحسنّت: آفرین ٢- قد أنشد: سروده است ٣- بارك الله فيك: آفرین بر تو

تمرین اول: کدام کلمه از کلمه های واژه نامه، متناسب با توضیحات زیر است

الْتَمْرِينُ الْاَوَّلُ: اَيُّ كَلِمَةٍ مِنْ كَلِمَاتِ الْمُعْجَمِ، تُنَاسِبُ التَّوْضِيحَاتِ التَّالِيَةَ؟

۱- طَائِرٌ يَسْكُنُ فِي الْاَمَاكِنِ الْمَتْرُوِكَةِ يَنَامُ فِي النَّهَارِ وَ يَخْرُجُ فِي اللَّيْلِ... **البوم**

پرنده ای که در مکانهای متروکه ساکن است. در روز می خوابد و در شب خارج می شود

۲- عَضُوٌ خَلَفَ جِسْمَ الْحَيَوَانِ يُحَرِّكُهُ غَالِبًا لِطَرْدِ الْحَشْرَاتِ. .... **الذَّئْبُ**

عضوی در پشت جسم حیوان که اکثرا برای دور کردن حشره ها حرکت می دهد

۳- نَبَاتَاتٌ مُفِيدَةٌ لِلْمُعَالَجَةِ نَسْتَفِيدُ مِنْهَا كَدَوَاءٍ. .... **أعشابٌ طَبِيَّةٌ**

گیاهان مفید برای درمان که از آنها به عنوان دارو استفاده می کنیم

۴- طَائِرٌ يَعِيشُ فِي الْبَرِّ وَ الْمَاءِ. .... **الْبَطُّ**

پرنده ای که در خشکی و آب زندگی می کند

۵- عَدَمٌ وَجُودِ الضَّوِّءِ. .... **الظَّلام**

عدم وجود نور

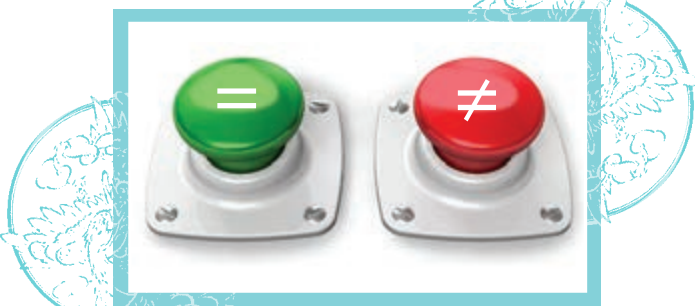
۶- نَشْرُ النُّورِ. .... **إِنَارَةٌ**

پخش کردن نور

الْتَّمَرِينُ الثَّانِي: عَيْنِ الْكَلِمَاتِ الْمُرَادِفَةَ وَالْمُتَضَادَّةَ. = ≠

سَلَمٌ # حَرْبٌ صَلِحٌ جَنْگٌ	اسْتَطَاعَ = قَدَرَ تَوَانَسَتْ تَوَانَسَتْ
إِحْسَانٌ # إِسَاءَةٌ نِيكِي كَرْدَنٌ بَدِي كَرْدَنٌ	اِقْتَرَبَ # اِبْتَعَدَ نَزْدِيك شَد دُور شَد
ظَلَامٌ # ضِيَاءٌ تَارِيكِي رُوشَنَابِي	بَنَى = صَنَعَ سَاخَت سَاخَت
نُفَايَةٌ = زُبَالَةٌ زِيَالَه زِيَالَه	عِدَاوَةٌ # صَدَاقَةٌ شَمَنِي دُوسْتِي
حُجْرَةٌ = غُرْفَةٌ اِتَاقِي اِتَاقِي	غَيِمٌ = سَحَابٌ اَبَر اَبَر
قُرْبٌ # بَعْدٌ نَزْدِيك شَد دُور شَد	يَنْبُوعٌ = عَيْنٌ چَشْمَه چَشْمَه
مِنْ فَضْلِكَ = رَجَاءٌ لُطْفًا لُطْفًا	فَرَحٌ # حَزِينٌ شَاد غَمْگِين
جَاهِزٌ = حَاضِرٌ آمَادَه آمَادَه	غُصَّةٌ = حُزْنٌ غَم غَم

تمرین سوّم: اسم هر تصویر را در جای خالی بنویس، سپس خواسته شده از تو را معین کن

التَّمْرِينُ الثَّلَاثُ: اَكْتُبِ اسْمَ كُلِّ صَوْرَةٍ فِي الْفَرَاغِ، ثُمَّ عَيِّنِ الْمَطْلُوبَ مِنْكَ.

اردک سگ ها کلاغ طاووس آفتاب پرست گاو
الْبَطُّ / الْكِلَابُ / الْعُرَابُ / الطَّاوُوسُ / الْحِرْبَاءُ / الْبَقْرَةُ

دم طاووس زیباست
دَنْبُ الطَّاوُوسِ جَمِيلٌ.

الْمُضَافُ إِلَيْهِ: ..... الطَّاوُوسِ

کلاغ اخبار جنگل را می فرستد
يُرْسِلُ الْغُرَابَ أَخْبَارَ الْغَايَةِ.

الْمَفْعُولُ: ..... أَخْبَارَ

گاو شیر می دهد
تُعْطِي الْبَقْرَةُ الْحَلِيبَ.

الْفَاعِلُ: ..... الْبَقْرَةُ

اردک پرنده ی زیبایی است
الْحِرْبَاءُ ذَاتُ عَيْونٍ مُتَحَرِّكَةٍ.

الْخَبَرُ: ..... طَائِرٌ

پلیس امنیت را با سگها حفظ می کند
الْمُبْتَدَأُ: ..... الشَّرْطِيُّ

الْمُبْتَدَأُ: ..... الشَّرْطِيُّ

آفتاب پرست دارای چشم های متحرک است
الْمَفْعُولُ: ..... الشَّرْطِيُّ

الْمَفْعُولُ: ..... الشَّرْطِيُّ

تمرین چهارم: فاعل و مفعول را از کلمات رنگی معین کن
 التَّمْرِينُ الرَّابِعُ: عَيْنِ الْفَاعِلِ وَالْمَفْعُولِ مِنَ الْكَلِمَاتِ الْمُلَوَّنَةِ.

۱- ﴿فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ^۱ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ﴾ الْفَتْحُ: ۲۶

پس خداوند آرامشش را بر پیامبرش و بر مؤمنین فرو فرستاد

۲- ﴿لَا أَمَلُكَ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ﴾ الْأَعْرَافُ: ۱۸۸

مفعول مفعول برای خودم سود و زیانی ندارم جز آنچه خدا بخواهد

۳- ﴿وَضَرَبَ لَنَا مَثَلًا^۲ وَنَبِيَّ خَلَقَهُ﴾ يَس: ۷۸

و برای ما مثلی زد و آفرینش خود را فراموش کرد

۴- ﴿وَلَا يَظِلُّمُ رُبُّكَ أَحَدًا﴾ الْكَهْفُ: ۴۹

پروردگارت به کسی ظلم نمی کند

۵- ﴿يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ^۳﴾ الْبَقَرَةُ: ۱۸۵

خداوند به شما آسانی را می خواهد

تمرین پنجم: مبتدا و خبر را در حدیث های زیر معین کن

التَّمْرِينُ الْخَامِسُ: عَيْنِ الْمُبْتَدَأِ وَالْخَبَرِ فِي الْأَحَادِيثِ التَّالِيَةِ.

۱- التَّدَمُّ^۱ عَلَى السُّكُوتِ خَيْرٌ^۲ مِنَ التَّدَمِّ عَلَى الْكَلَامِ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

پشیمانی بر سکوت بهتر از پشیمانی بر سخن گفتن است

۲- أَكْبَرُ الْحُمُقِ الْإِغْرَاقُ^۳ فِي الْمَدْحِ وَالْمَدْحُ^۴ وَالذَّمُّ^۵. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

بزرگترین نادانی زیاده روی در ستایش کردن و بدگویی است

۳- سَيِّدُ الْقَوْمِ خَادِمُهُمْ^۶ فِي السَّفَرِ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

سرور قوم خدمتگزارشان در سفر است

۴- الْعِلْمُ صَيْدٌ^۷ وَالْكِتَابَةُ قَيْدٌ^۸. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

علم شکار است و نوشتن بند است

۵- الصَّلَاةُ مِفْتَاحُ كُلِّ خَيْرٍ^۹. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

نماز کلید هر خوبی است

۱- سَكِينَةٌ: آرامش ۲- ضَرَّ: زیان ۳- يُسْرٌ: آسانی ۴- نَدَمٌ: پشیمانی ۵- حُمُقٌ: نادانی ۶- دَمٌ: نکوهش

۷- قَيْدٌ: بند

تمرین ششم: جمله های زیر را ترجمه کن سپس نقش کلمات رنگی را معین
 التَّمْرِينُ السَّادِسُ: تَرَجِمِ الْجُمْلَةَ التَّالِيَةَ، ثُمَّ عَيِّنِ الْمَحَلَّ الْإِعْرَابِيَّ لِلْكَلِمَاتِ الْمُلَوَّنَةِ.

مفعول مفعول
 ۱- ﴿أَتَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَتَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ﴾ البقرة: ۴۴

آیا مردم را به نیکی امر می کنید و خودتان را فراموش می کنید.....

فاعل مفعول
 ۲- ﴿لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا﴾ البقرة: ۲۸۶

خداوند کسی را جز به اندازه ی توانش تکلیف نمی دهد.....

مبتدا مضاف الیه خبر مضاف الیه
 ۳- صَدْرُ الْعَاقِلِ، صُنْدُوقٌ سِرٌّ. الْإِمَامُ عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ

سینه عاقل، صندوق رازش است.....

مضاف الیه مفعول
 ۴- حُسْنُ الْأَدَبِ يَسْتُرُ قُبْحَ النَّسَبِ. الْإِمَامُ عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ

خوبی ادب زشتی نسب را می پوشاند.....

مبتدا مضاف الیه
 ۵- عَدَاوَةُ الْعَاقِلِ خَيْرٌ مِنْ صَدَاقَةِ الْجَاهِلِ. الْإِمَامُ عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ

دشمنی عاقل بهتر از دوستی نادان است.....

كَمَلِ الْفَرَاقَاتِ فِي التَّرْجَمَةِ الْفَارِسِيَّةِ.

۱- ﴿كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ﴾ آلِ عِمْرَانَ: ۱۸۵

هر کسی چشندۀ ..... **مرگ** ..... است. (می میرد)

۲- ﴿... وَ يَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾

و دربارهٔ ..... **آفرینش** ..... آسمانها و زمین ..... **می اندیشند**؛

۳- ﴿رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا﴾

[و می گویند:] ای پروردگار ما، اینها را بیهوده ..... **نیافریدی** ..... ؛

۴- ﴿سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ﴾

تو پاکی؛ ما را از شکنجۀ ..... **آتش** ..... نگاهدار؛

۵- ﴿رَبَّنَا إِنَّكَ مَنْ تُدْخِلِ النَّارَ فَقَدْ أَخْزَيْتَهُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ﴾

پروردگارا، هر که را تو به آتش افکنی، او را خوار ساخته‌ای، و **ستمکاران** هیچ

..... **یاوری** ..... ندارند؛

۶- ﴿رَبَّنَا إِنَّا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا﴾

ای پروردگار ما، قطعاً ما صدای پیام دهنده را ..... **شنیدیم** ..... که به ایمان

دعوت می کرد که به پروردگارتان، ایمان بیاورید و ما ..... **ایمان آوردیم**

آلِ عِمْرَانَ: ۱۹۳-۱۹۱

اَلْبَحْثُ الْعِلْمِيُّ

إِبْحَثْ عَن نَّصِّ قَصِيرٍ عِلْمِيٍّ بِاللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ حَوْلَ خَلْقِ اللَّهِ،
ثُمَّ تَرَجِّمُهُ إِلَى الْفَارْسِيَّةِ،
مُسْتَعِينًا بِمُعْجَمٍ عَرَبِيٍّ - فَارِسِيٍّ.

دنبال متن کوتاه علمی به زبان عربی درباره آفرینش خداوند جستجو و پژوهش کن سپس آن را به

به کمک لغت نامه عربی-فارسی به زبان فارسی ترجمه کن

بُحَيْرَةُ زَرِيَّارٍ فِي مَدِينَةِ مَرْيَوَانَ بِمُحَافَظَةِ كُرْدِسْتَانَ

دریاچه زریبار در شهر مریوان در استان کردستان